

WYBRANE PIŁKARSKIE USZKODZENIA W OBRĘBIE NARZĄDU RUCHU

Dr n. med. Grzegorz HAJDUK

GALEN- ORTOPEDIA Sp. Z o.o. - BIERUŃ

URAZY I PRZECIĄŻENIA

USZKODZENIA DZIECIĘCE

URAZY

- 8 urazów / 1000h = 2 urazy zawodnika / sezon
- mecz > trening
- 2.6 urazów / mecz
  - 40% wymagało przerwy treningowej
  - 80% podczas kontaktu z przeciwnikiem
  - 47% podczas faulu

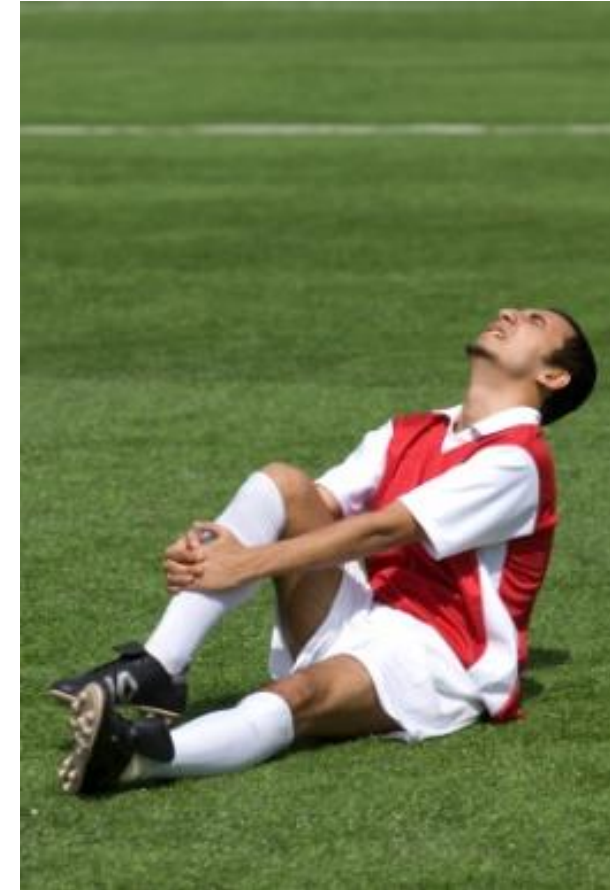

URAZY - timing

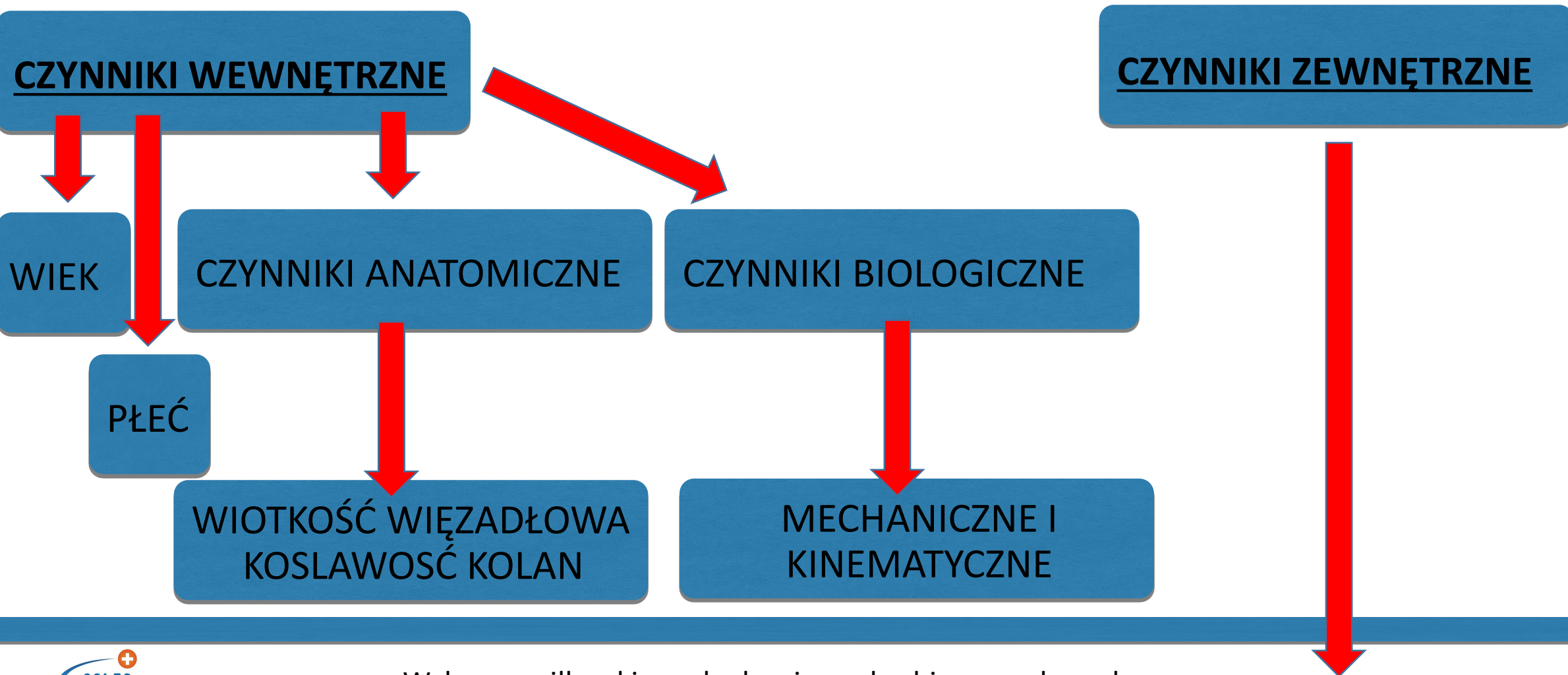
Trening- więcej urazów w okresie przygotowawczym – szczególnie uszkodzenia Achillesa

Najwięcej urazów podczas ostatnich 15 min każdej połowy

Najwięcej skręceń stawów skokowych w ciągu pierwszych 15 minut meczu

URAZY – czynniki ryzyka

URAZY – czynniki ryzyka

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

WYPOSAŻENIE

RODZAJ PODŁOŻA

DRUŻYNA

SĘDZIA

URAZY- przyczyny

DEFICYT TRENINGOWY

NIEPRAWIDŁOWA TECHNIKA

NADMIERNE WYMAGANIA

URAZY

KOŃCZYNA DOLNA – 70%

UDO 30%

KOLANO 22%

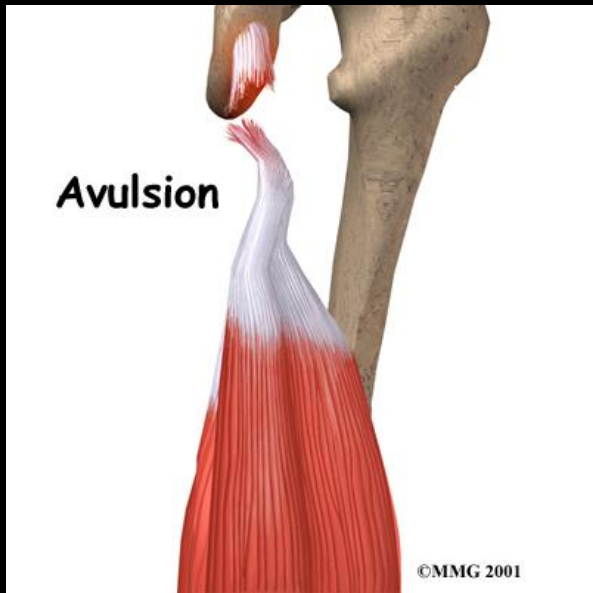
STAW SKOKOWY 19%

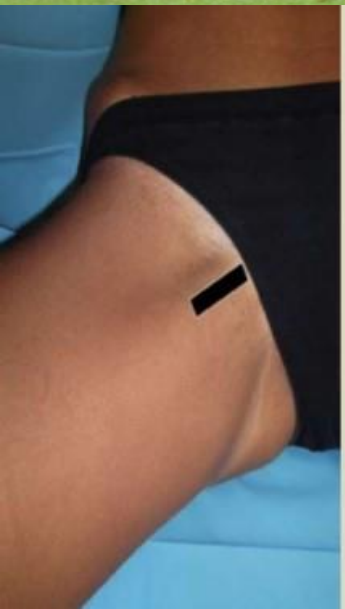

Mięśnie tylnej grupy uda- 37% (14%)

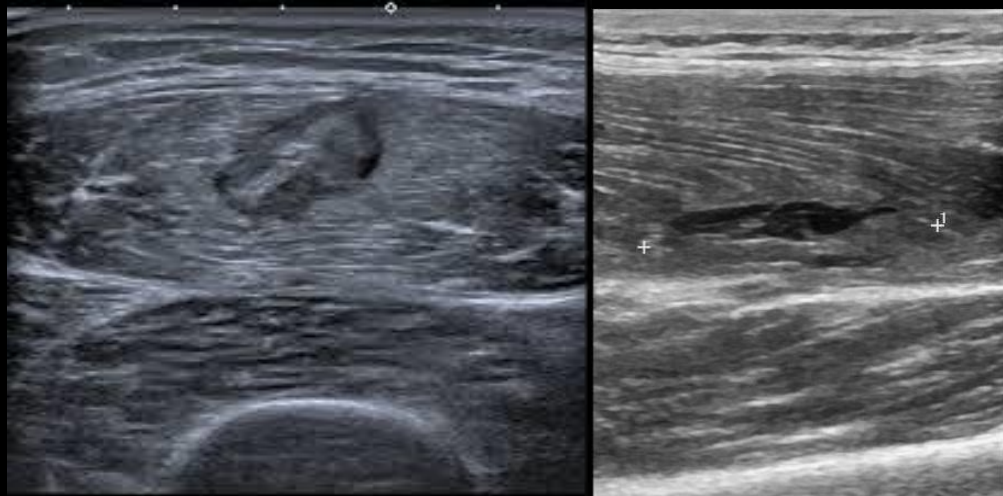
- m. smukły
- m. półścięgnisty
- m. półbłoniasty
- m. dwugłowy uda

Mięśnie przywodziciele 23% (12%)

Mięsień czworogłowy 19% (7%)

Mięśnie łydki 13% (5%)

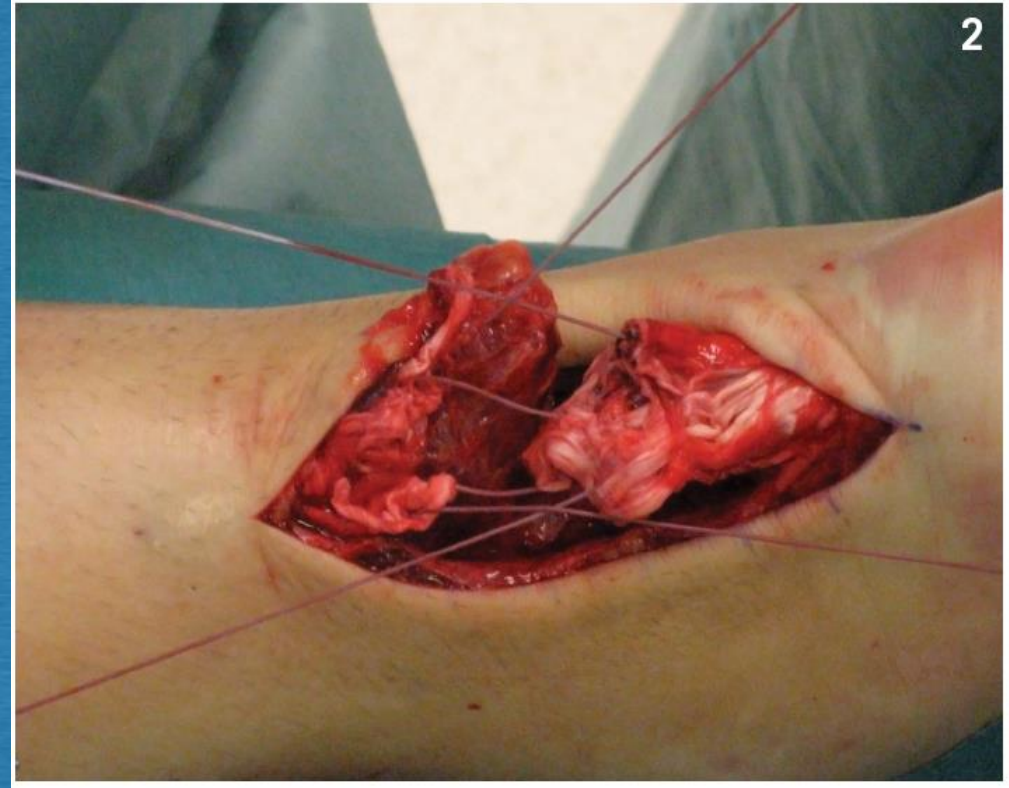
URAZY- mięśnie 30%

Mięśnie łydki 13% (5%)

URAZY- mięśnie 30%

Mięśnie łydki 13% (5%)

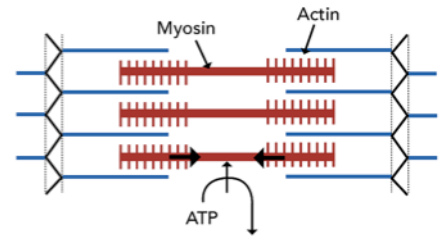
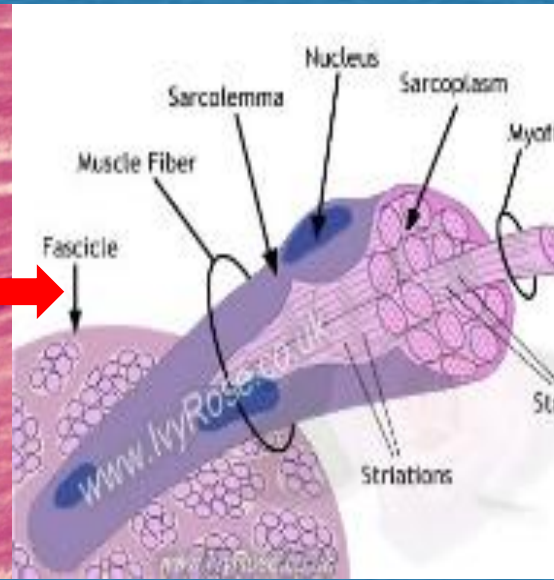
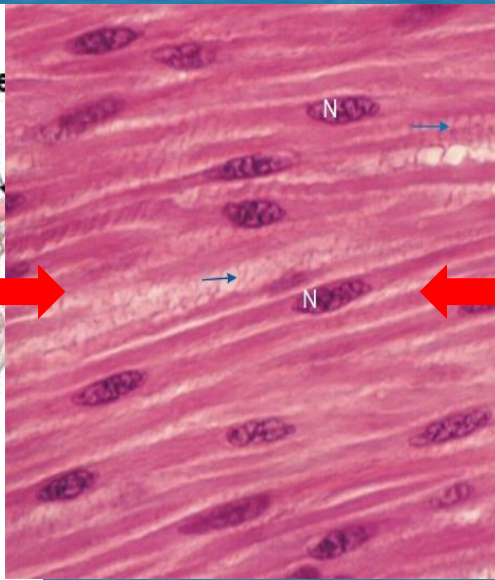
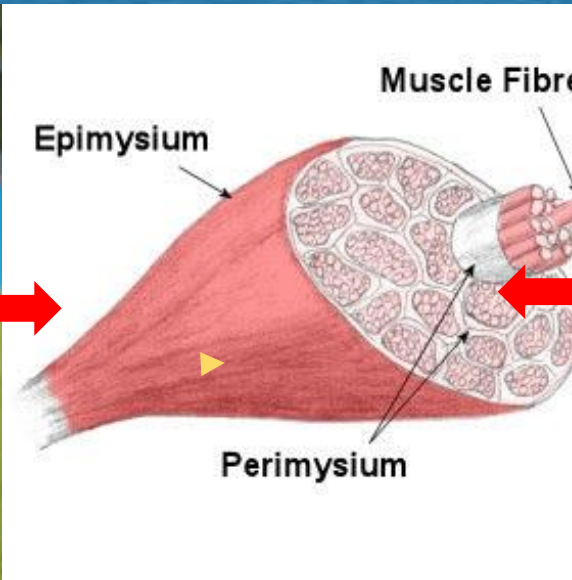

URAZY- mięśnie 30%

Mięśnie łydki 13% (5%)

LECZENIE

m

cm

mm

um

nm

LECZENIE

MODYFIKACJA TRNINGÓW / PRZERWA

TERAPIA MANUALNA

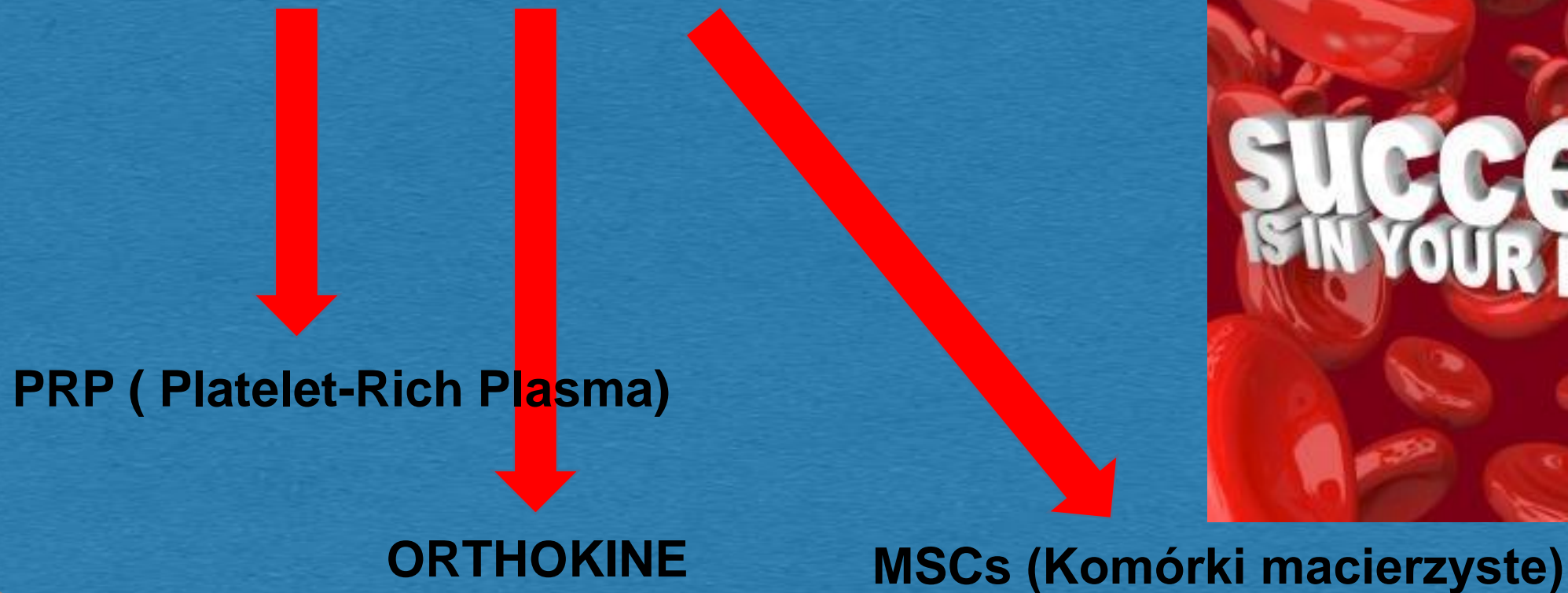

FIZYKOTERAPIA

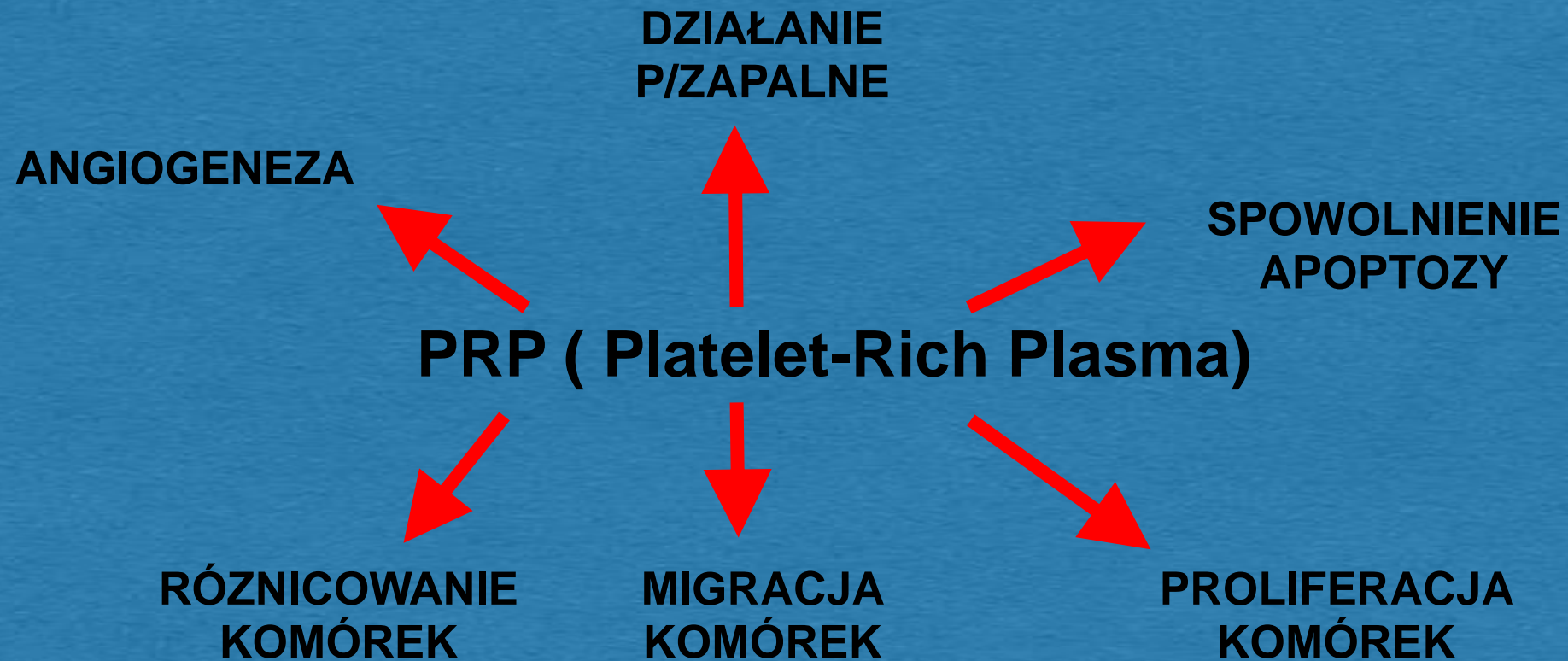

LECZENIE

ORTOBIOLOGIA

LECZENIE

LECZENIE

Ułamek objętości osocza krwi ze zwiększoną koncentracją płytek

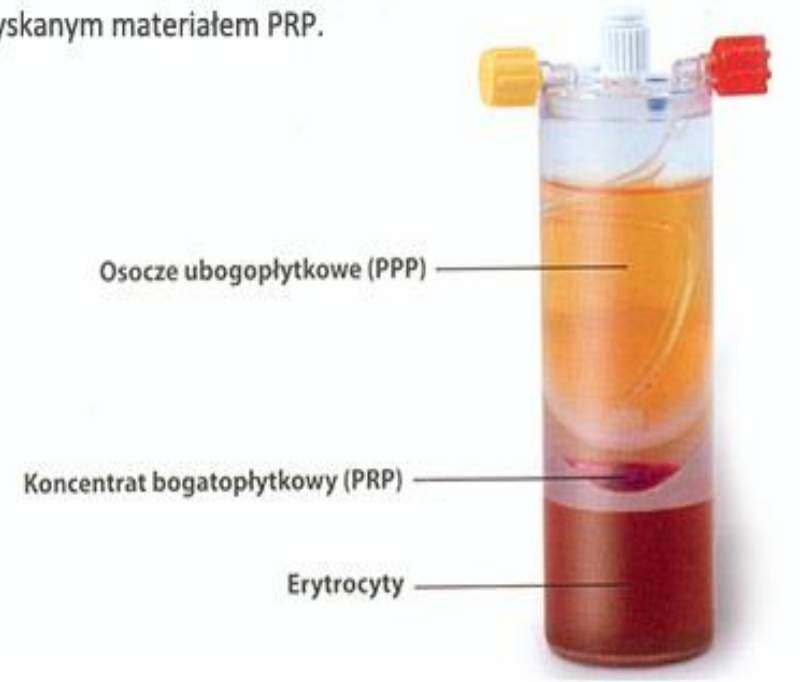
Stężenie: 1 407 640 cells/ μ L, odch. st. 320 100 (Weibrich et al. 2002)

4-5-krotnie większe stężenie płytek niż w krwi

Stężenie:

1. niskie - $< 300 \times 10^3$ płytek/ μ L
2. średnie - $300 - 800 \times 10^3$ płytek/ μ L
3. wysokie - $> 800 \times 10^3$ płytek/ μ L

Separator z pozyskanym materiałem PRP.

LECZENIE

- PRP traktowane jest jak miejscowo działający hormon wzrostu
- ludzki hormon wzrostu – somatotropina
- historycznie - biologicznie naturalna somatotropina, pobrana z przysadki zmarłych
- w chwili obecnej - syntetyczne preparaty podawane w formie iniekcji

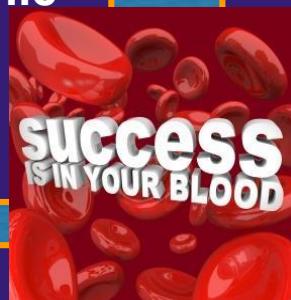
EFEKT:

stymulacja wzrostu większości tkanek ciała, głównie przez zwiększanie ilości komórek, nie ich rozmiaru

LECZENIE

**EGF (Epithelial Growth Factor) –
stymuluje proliferację i różnicowanie
keratynocytów**

**VEGF (Vascular Endothelial GF) –
pobudza proces angiogenezy oraz
aktywuje mikrokrażenie**

**PDGF (Platelet Derived GF) -
odpowiedzialny za różnicowanie
mezenchymalnych komórek
macierzystych, pobudza syntezę
macierzy międzykomórkowej**

**TGF- β (Transforming GF Beta) -
stymuluje syntezę GAG, proliferację i
różnicowanie różnych typów komórek,
pobudza fibroblasty do produkcji
kolagenu (rozplem blizny)**

LECZENIE

POBÓR KRWI

KONCENTRACJA

PODANIE + AKTYWACJA

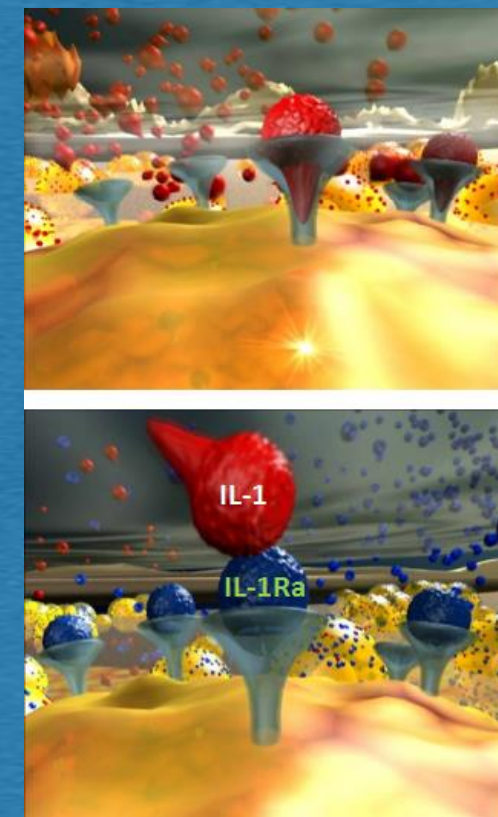
LECZENIE

LECZENIE

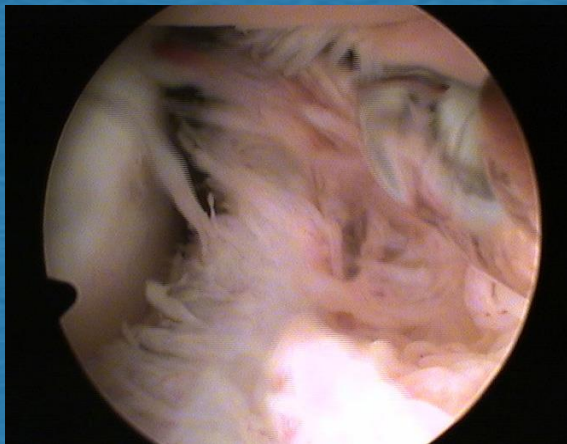
- Czynniki wzrostu pobudzają migrację komórek do miejsca uszkodzenia, ich namnażanie i różnicowanie, a także proliferację naczyń krwionośnych:
- stymulacja procesów naprawczych i regeneracyjnych tkanek po uszkodzeniu
- W procesie kondycjonowania surowicy krwi przy użyciu Orthokine® stężenie czynników wzrostu rośnie średnio:
- PDGF (płytkopochodny czynnik wzrostu): 190 x
- VEGF (śródbłonkowy czynnik wzrostu): 8 x
- FGF-2 (fibroblastyczny czynnik wzrostu): 2 x
- TGF-1 (transformujący czynnik wzrostu): 84 x

LECZENIE

MSCs (Komórki macierzyste)

LECZENIE

DYSKUSJA

- wiedza
- badania z ograniczeniami
- które MSCs - skąd pobrać
- ile podać

LECZENIE

- gonadotropina kosmówkowa - hormon zwierzęcy z grupy gonadotropin produkowany w trakcie ciąży przez zarodek
- sprzedawana też w postaci syntetycznego leku
- **Solcoseryl** - bezbiałkowy wyciąg z krwi cieląt
- Ułatwia ponowne podjęcie czynności przez komórki uszkodzone w odwracalny sposób, jak również przyspiesza i poprawia jakość procesu gojenia się uszkodzonych tkanek
- Oficjalnie lek nie widnieje na liście środków zakazanych, aczkolwiek metodę jego podskórnego, domięśniowego lub dożylnego podawania oraz można za to uznać za doping

URAZY- uszkodzenia więzadeł 25%

Staw skokowy 7%

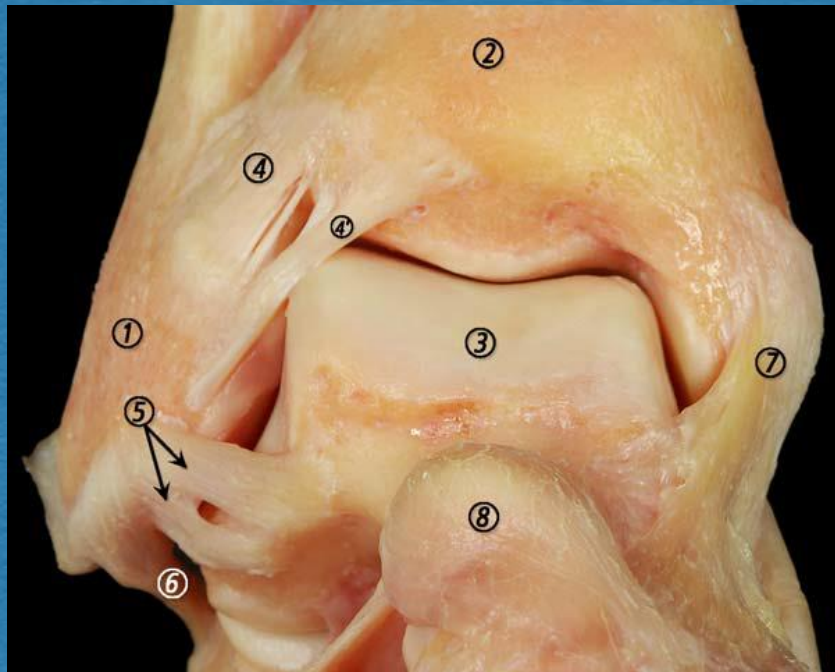
- najczęściej naciągnięcia więzadeł 67%
- 80% ATFL
- 5 skręceń w klubie /sezon
- 40% podczas faulu

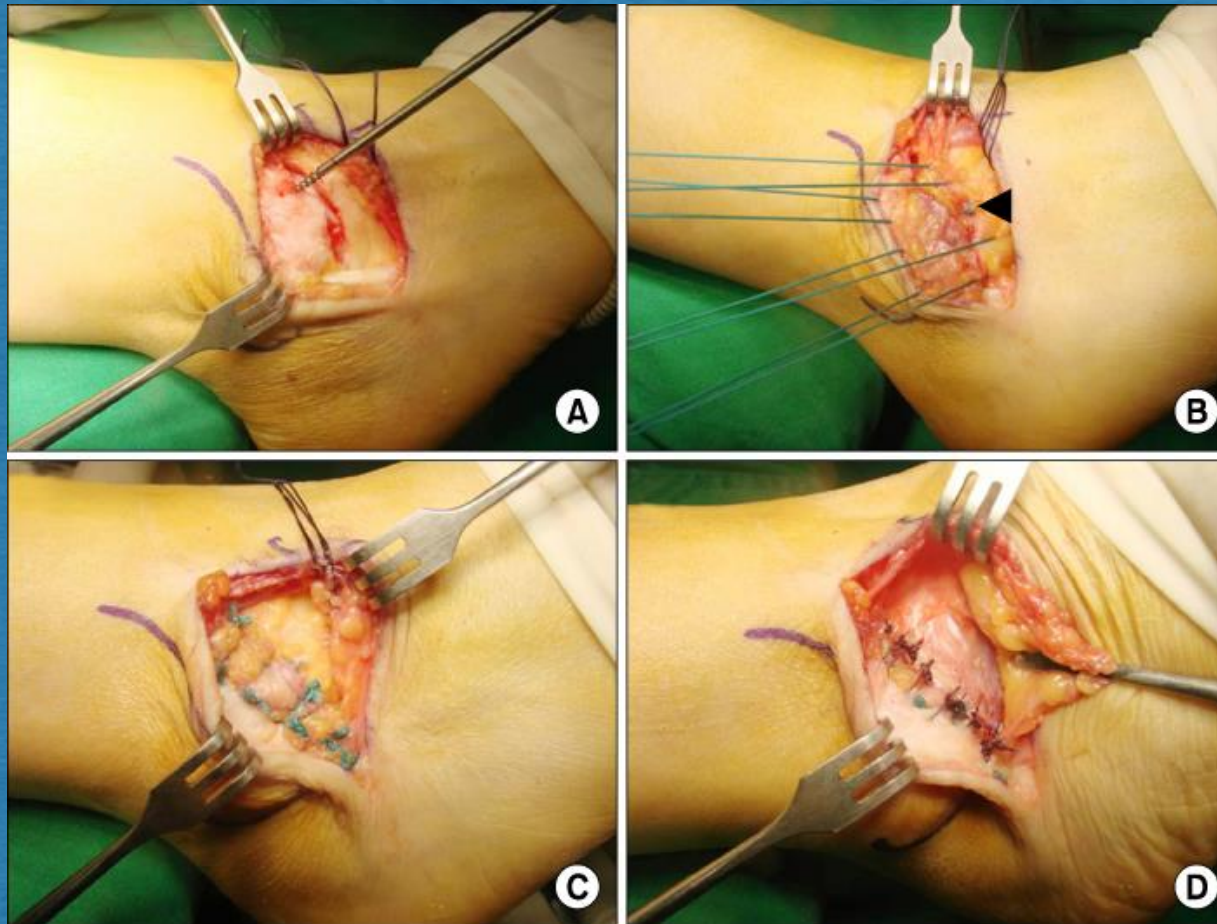
URAZY- uszkodzenia więzadeł 25%

ATFL - rekonstrukcja

URAZY- uszkodzenia więzadeł 25%

ATFL - rekonstrukcja

MCL(5%) 37% to naciągnięcia więzadeł
- stabilizacja w płaszczyźnie czołowej

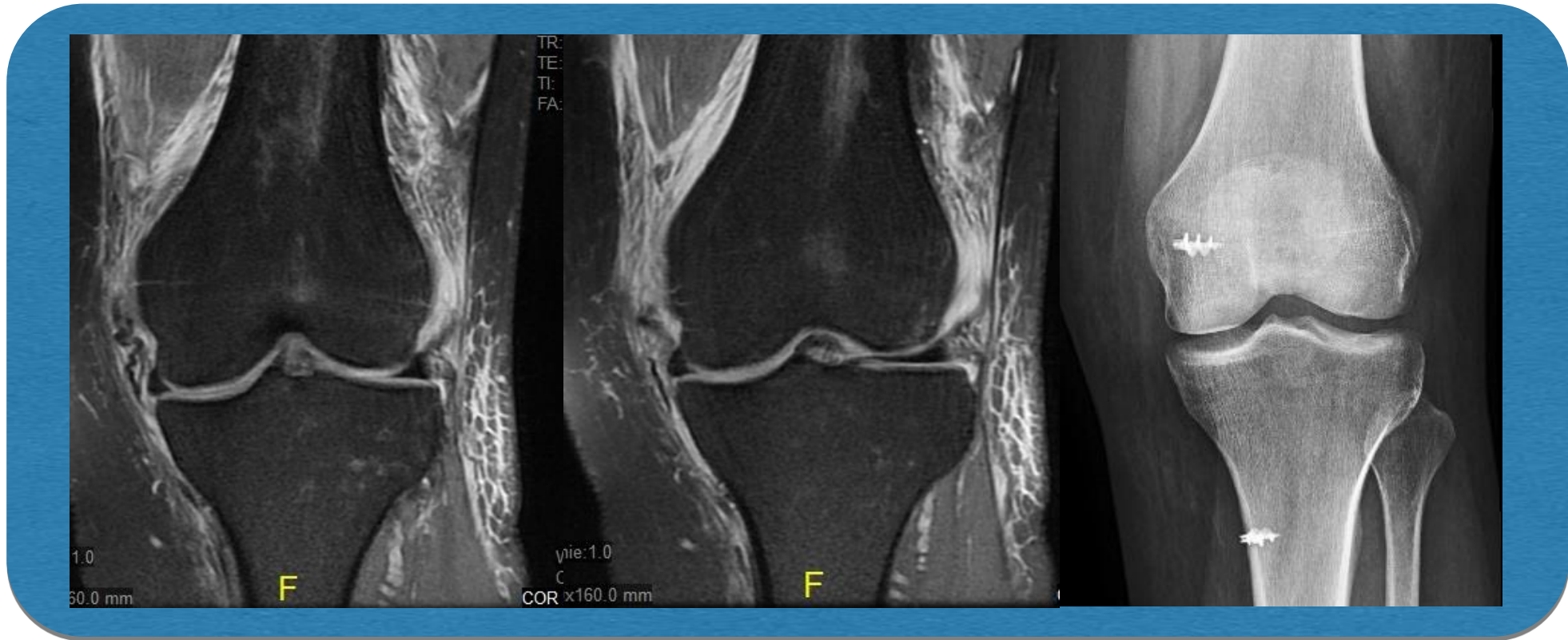

URAZY- uszkodzenia więzadeł 25%

URAZY- uszkodzenia więzadeł 25%

URAZY- uszkodzenia więzadeł 25%

USZKODZENIE ACL –WIĘZADŁA KRZYŻOWEGO PRZEDNIEGO: -

- młody wiek
- mecz
- wcześniejsze urazy kolana
- junior do seniorów
- urazy bezkontaktowe

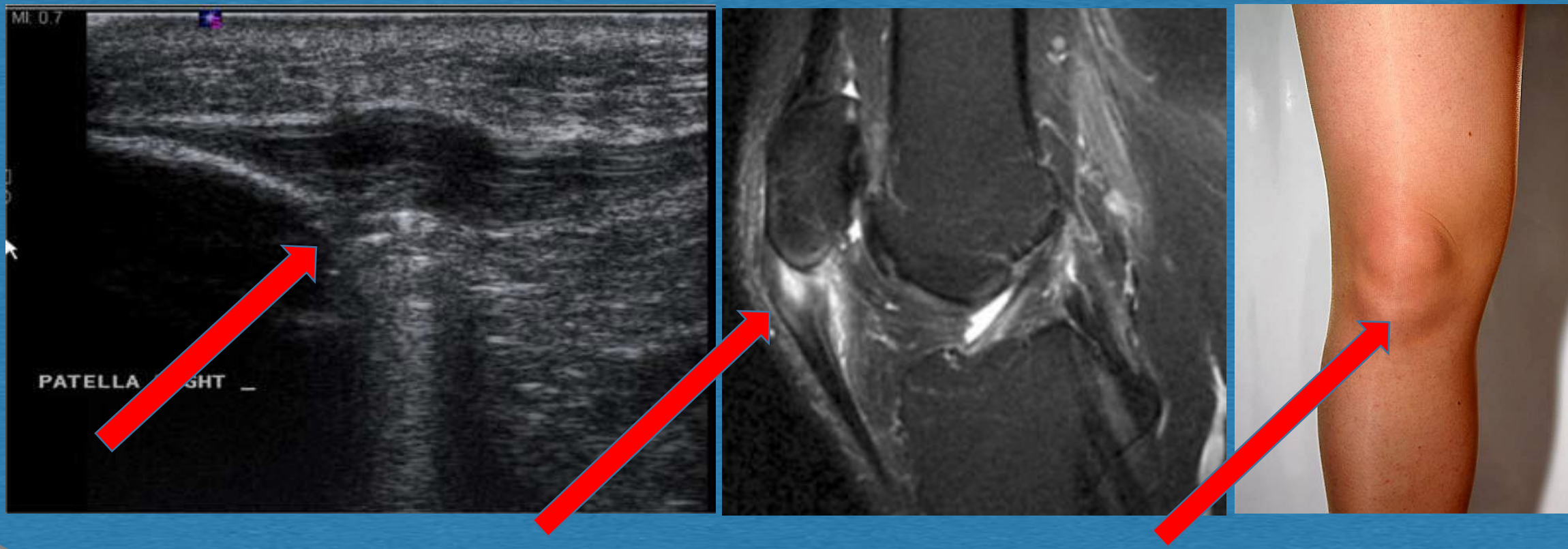

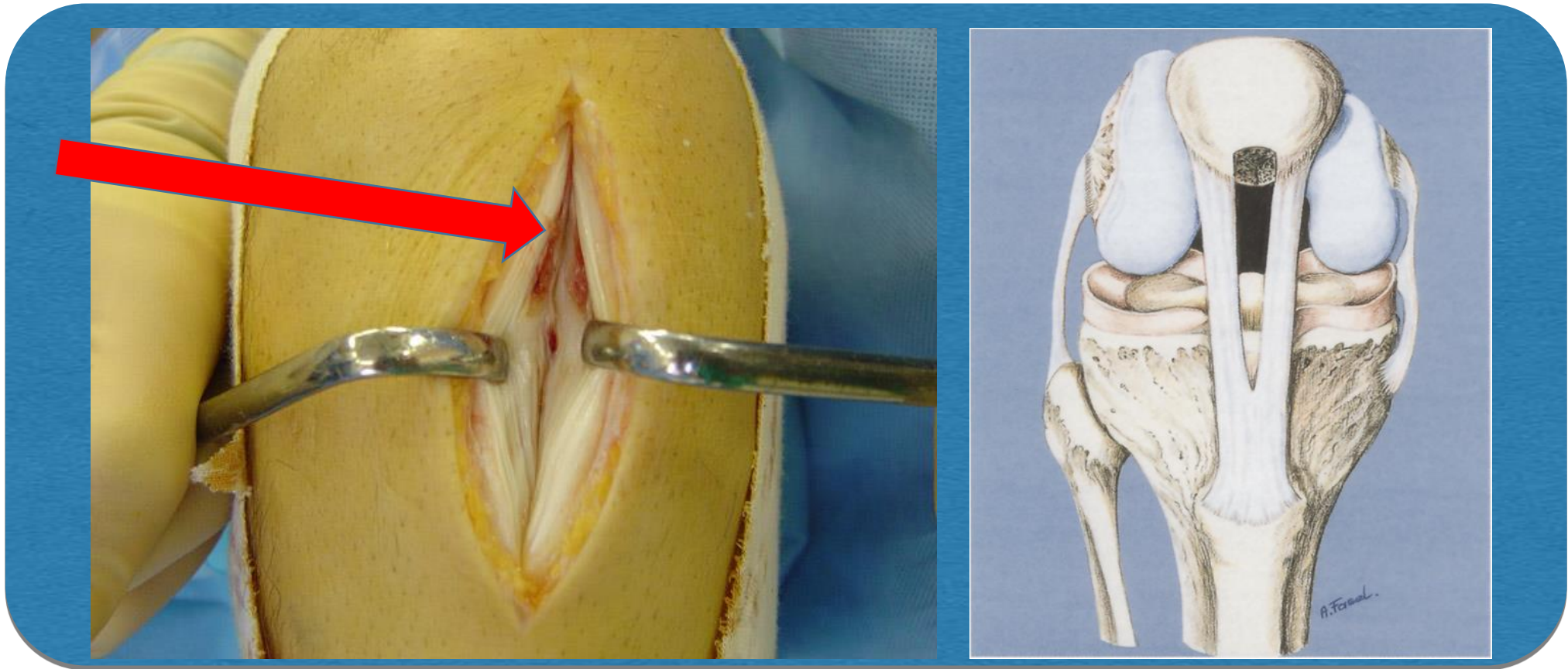
URAZY- uszkodzenia więzadeł 25%

KOLANO SKOCZKA

KOLANO SKOCZKA

URAZY - ZŁAMANIA

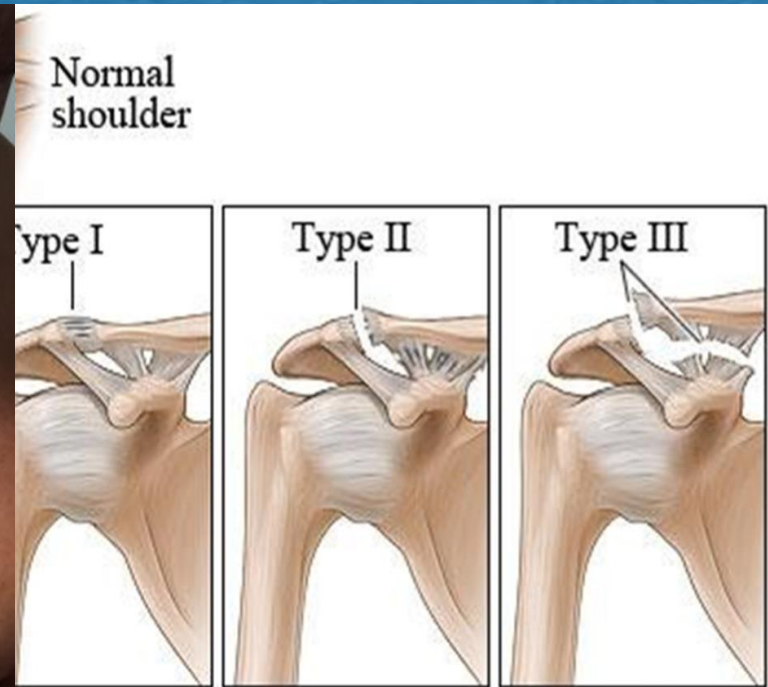
25% złamanie (palec, koniec dalszy kości promieniowej)

- Kończyna górna 10-25 % bramkarz

URAZY - ZŁAMANIA

- 5% zwichnięcie stawu barkowo obojczykowego

URAZY - ZŁAMANIA

- 5% zwichnięcie stawu barkowo obojczykowego

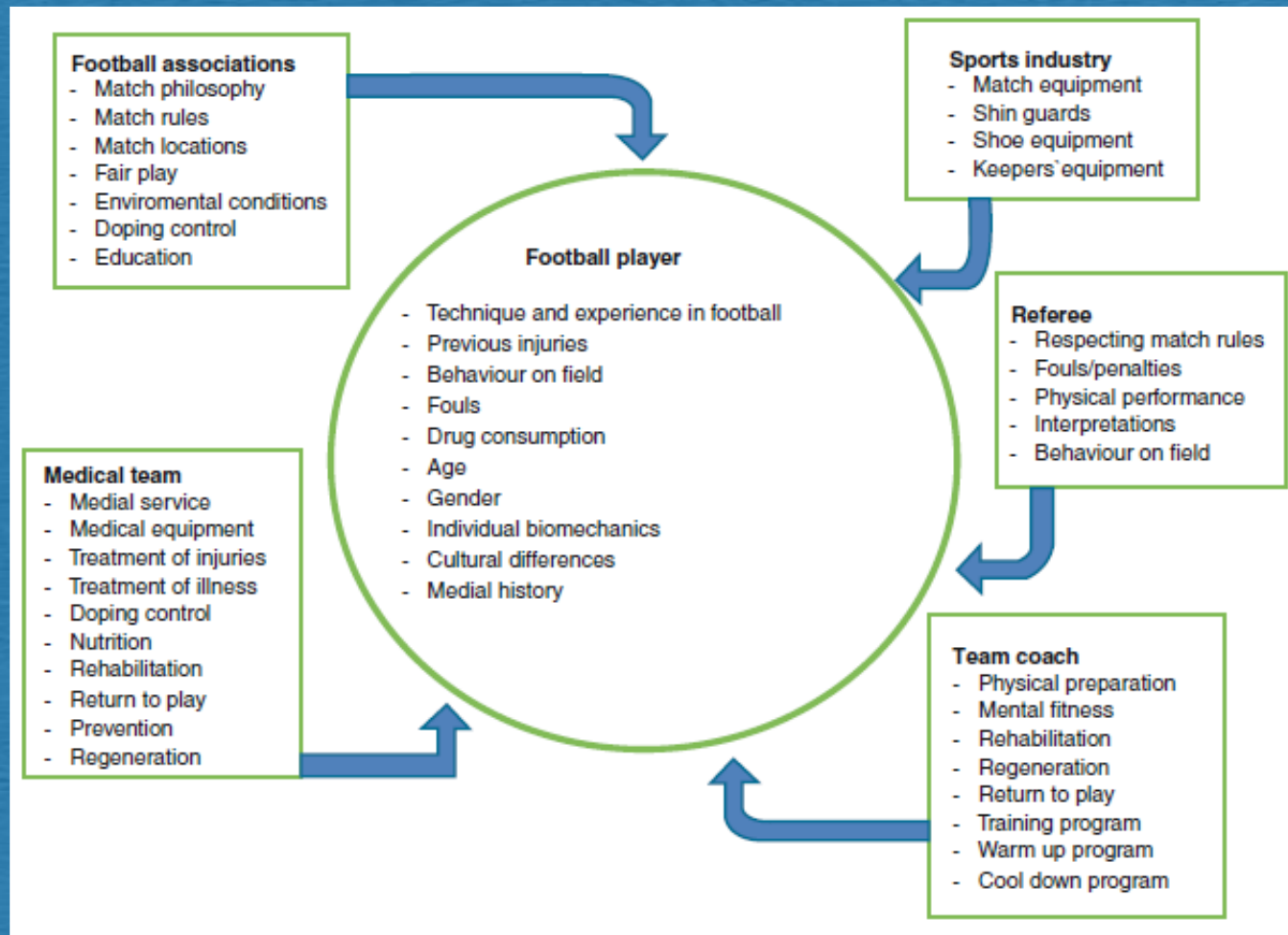

URAZY - ZŁAMANIA

- 0.5% V kość śródstopia
(1 złamanie na 5 sezonów)

PREWENCJA PIERWOTNA

PREWENCJA PIERWOTNA

FIFA 11+
A complete warm-up programme
to prevent injuries

OPTYMALNE WYPOSAŻENIE

PREWENCYJNY TRENING
ZESPOŁOWY

CORE STABILITY

TRENING INDYWIDUALNY

INDYWIDUALNA TERAPIA

REGENERACJA

URAZY - nawroty

NAWROTY – 7-12%

NAJWIĘKSZE RYZYKO - 1 ROK PO URAZIE

Najczęściej

- Uszkodzenia MCL
- Skręcenia stawów skokowych
- Achilles - nawrót 31% jeżeli przerwa 10 dni, vs 13% jeżeli przerwa jest dłuższa

URAZY - nawroty

Tendencja do kolejnego urazu zaraz po powrocie do gry - wynikające ze zmniejszenia kondycji –
„SECOND INJURY SYNDROME”

CZAS POWROTU DO GRY POWINNIEN BYĆ
UWARUNKOWANY PRZEPROWADZONĄ OCENĄ
MOTORYCZNA ZAWODNIKA

USZKODZENIA DZIECIĘCE

USZKODZENIA DZIECIĘCE

DZIECI

DORASTAJĄCY <16-18 LAT

OKRES PRZEDSZKOLNY 2-6 LAT

OKRES SZKOLNY 6-12 /14

USZKODZENIA DZIECIĘCE

WZORCE RUCHOWE

SIŁA MIĘŚNIOWA

USZKODZENIA DZIECIĘCE

KOŚCI :

- > SKŁADNIKI ORGANICZNE
- < SKŁADNIKI MINERALNE

ELASTYCZNOŚĆ STAWÓW

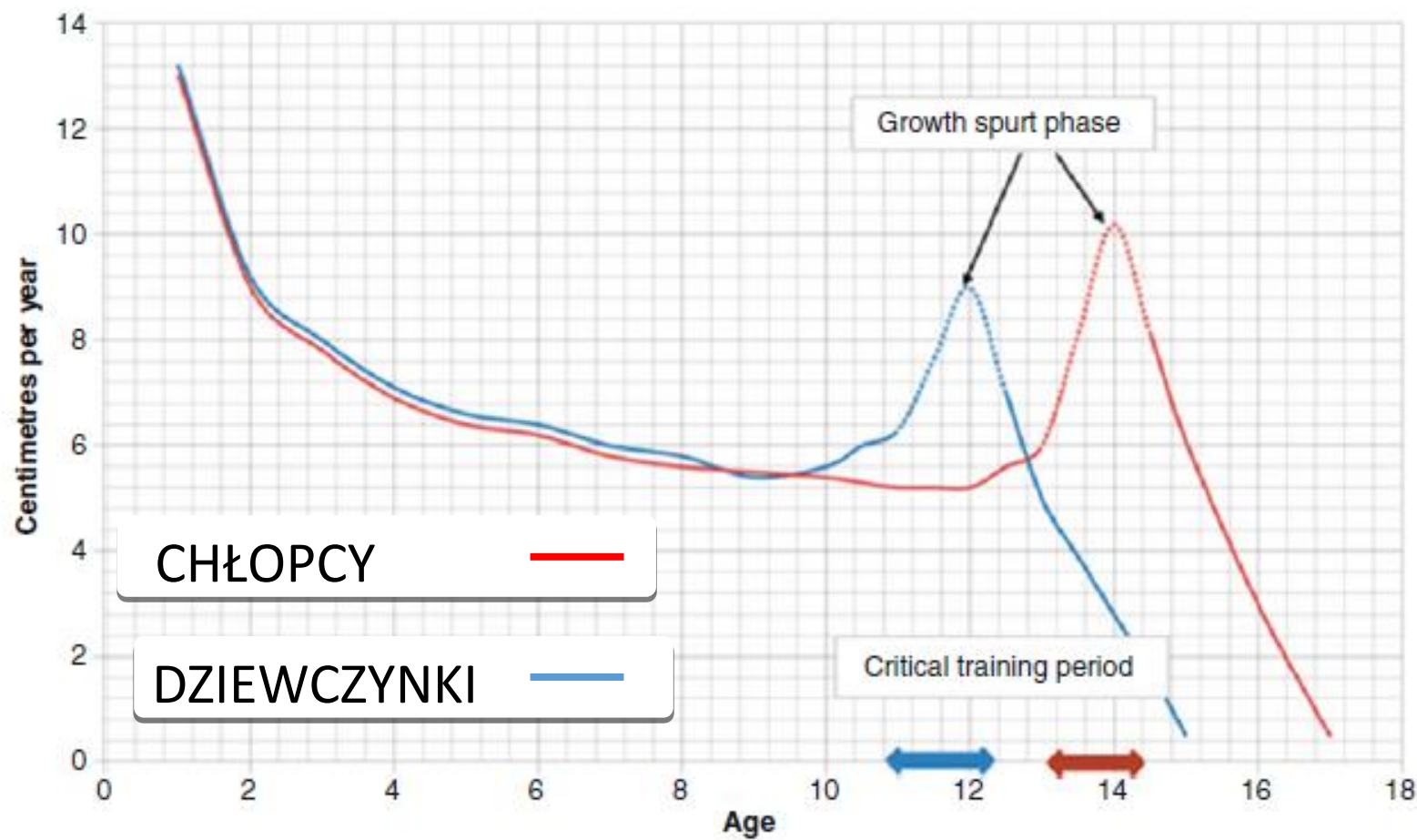

USZKODZENIA DZIECIĘCE

- MNIEJ ODPORNA NIŻ OTACZAJĄCA KOŚĆ NA SIŁY ŚCINANIA I ROZCIĄGANIA
- 5 X MNIEJ WYTRZYMAŁA
- URAZ MOŻE POWODOWAĆ ZABURZENIA WZROSTU (DŁUGOŚCI KOŃCZYN)
- MICROURAZY APOFIZY

USZKODZENIA DZIECIĘCE

URAZY – czynniki ryzyka

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE

SKOK WZROSTOWY

DYSBALANS MIĘŚNIOWY

POSTAWA CIAŁA

WIOTKOŚĆ WIĘZADŁOWA

ELASTYCZNOŚĆ

URAZY – czynniki ryzyka

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

WYPOSAŻENIE

RODZAJ PODŁOŻA

ODŻYWIANIE / BMI

TRENING

USZKODZENIA PRZEWLEKŁE

OBJAWY:

- ZWYKLE OSTRE ROZPOCZĘCIE DOŁGŁYWOŚCI
  - NEGUJE URAZ
  - BÓL ZWIĄZANY Z AKTYWNOŚCIĄ
  - CZASEM OBRZĘK
  - ZMNIEJSZENIE ZAINTERESOWANIA SPORTEM
- +++OCENIĆ CZYNNIKI RYZYKA+++

OSGOOD- SCHLATTER

- USZKODZENIE GUZOWATOŚCI KOŚCI PISZCZELOWEJ
- OKREŚLANA JAKO MARTWICA ASEPTYCZNA
- GUZOWATOŚCI KOŚCI PISZCZELOWEJ (nekroza kości na podłożu zaburzenia ukrwienia)- ALE
- ETIOLOGIA NIEPOZNANA

OSGOOD- SCHLATTER

- DZIAŁANIE AWULSYJNE
WIĘZADŁA
WŁAŚCIWEGO RZEPKI →
FRAGMENTACJI JĄDRA
KOSTNIENIA
- NADMIERNA SIŁA
MECHANIZMU
WYPROSTNEGO

OSGOOD- SCHLATTER

- BÓŁ W PRZEDNIM PRZEDZIALE STAWU
- BÓŁ PODCZAS KLĘKANIA
- POWIĘKSZONA GUZOWATOŚĆ
- BÓLE PODCZAS PALPACJI
- BÓLE PODCZAS WYPROSTU
- BÓŁ PODCZAS ROZCIĄGANIA M. CZWOROGŁOWEGO

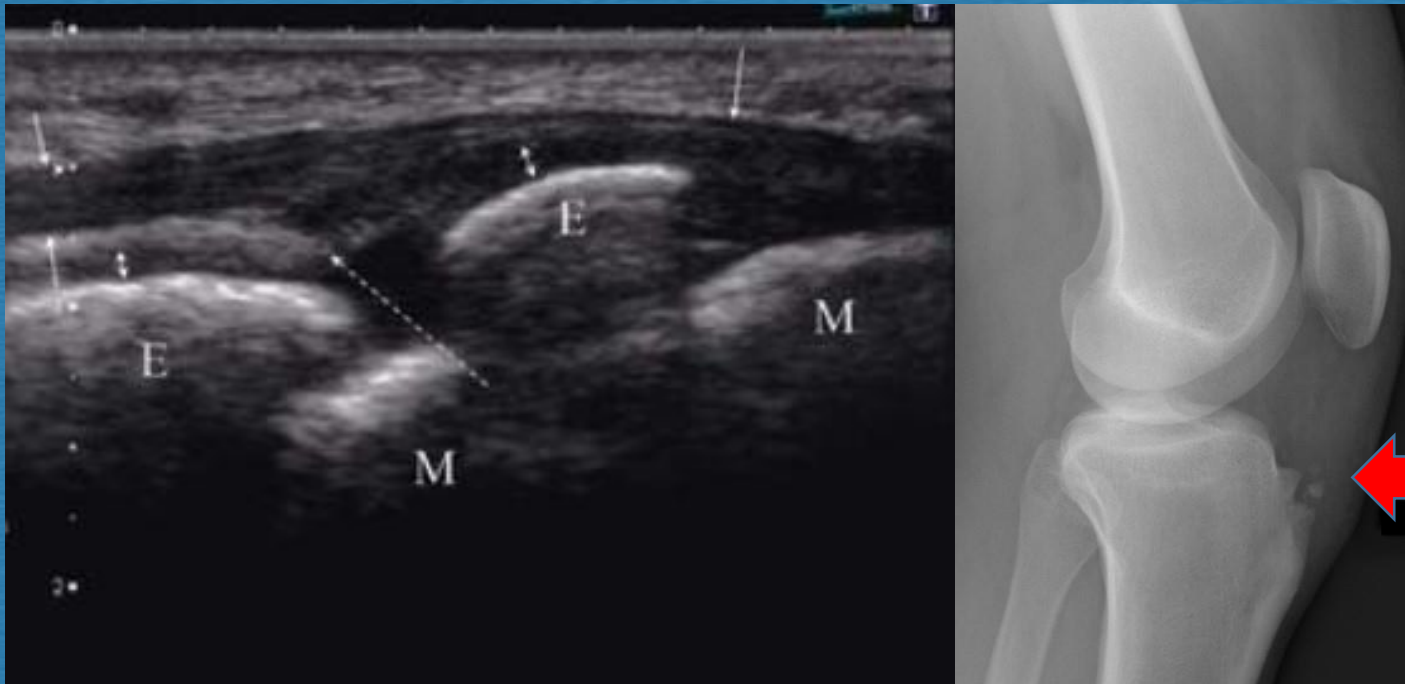

OSGOOD- SCHLATTER

OSGOOD- SCHLATTER

- CHŁOPCY > DZIEWCZYNKI
- OBUSTRONNIE 25-30%
- SPRINTERZY
- SKOCZKOWIE
- USG / RTG

OSGOOD- SCHLATTER

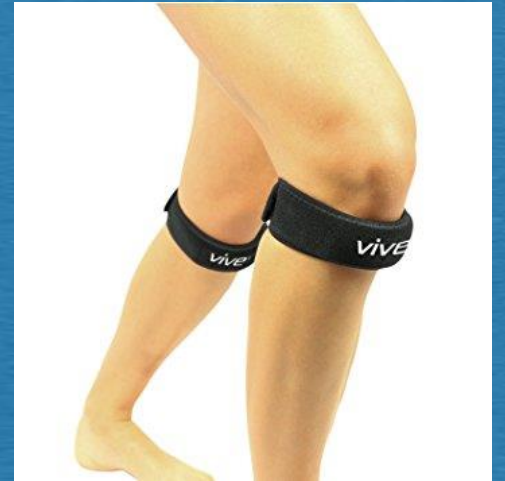
LECZENIE:

+ NAJCZĘŚCIEJ

- LEKI P/BÓLOWE, MODYFIKACJA TRENINGU,
- WZORCE RUCHOWE/ ROLLING/ STRETCHING
- ORTEZA

+ RZADKO

- UNIERUCHOMIENIE
- WYCIĘCIE OSSICLE PO ZAKOŃCZENIU WZROSTU

HAGLUND- SEVER

USZKODZENIE CHRZĄSTKI WZROSTOWEJ GUZA PIĘTOWEGO OKREŚLANA JAKO MARTWICA ASEPTYCZNA.

HAGLUND- SEVER

- DZIAŁANIE
AWULSYJNE ŚCIĘGNA
ACHILLESA→
FRAGMENTACJI JĄDRA
KOSTNIENIA
- MICROURAZY
- NADMIERNA SIŁA
MECHANIZMU
ZGIĘCIA

HAGLUND- SEVER

- BÓL NAD TYLNĄ CZĘŚCIĄ GUZA PIĘTOWEGO
- NASILENIE PODCZAS ROZCIĄGANIA ACHILLESA
- WZMOZONE NAPIĘCIE ŚCIĘGNA ACHILLESA

HAGLUND- SEVER

LECZENIE:

+ NAJCZĘŚCIEJ

- LEKI P/BÓLOWE, MODYFIKACJA TRENINGU,
- WZORCE RUCHOWE/ ROLLING/ STRETCHING
- WKŁADKI POD PIĘTĘ

+ RZADKO

-UNIERUCHOMIENIE

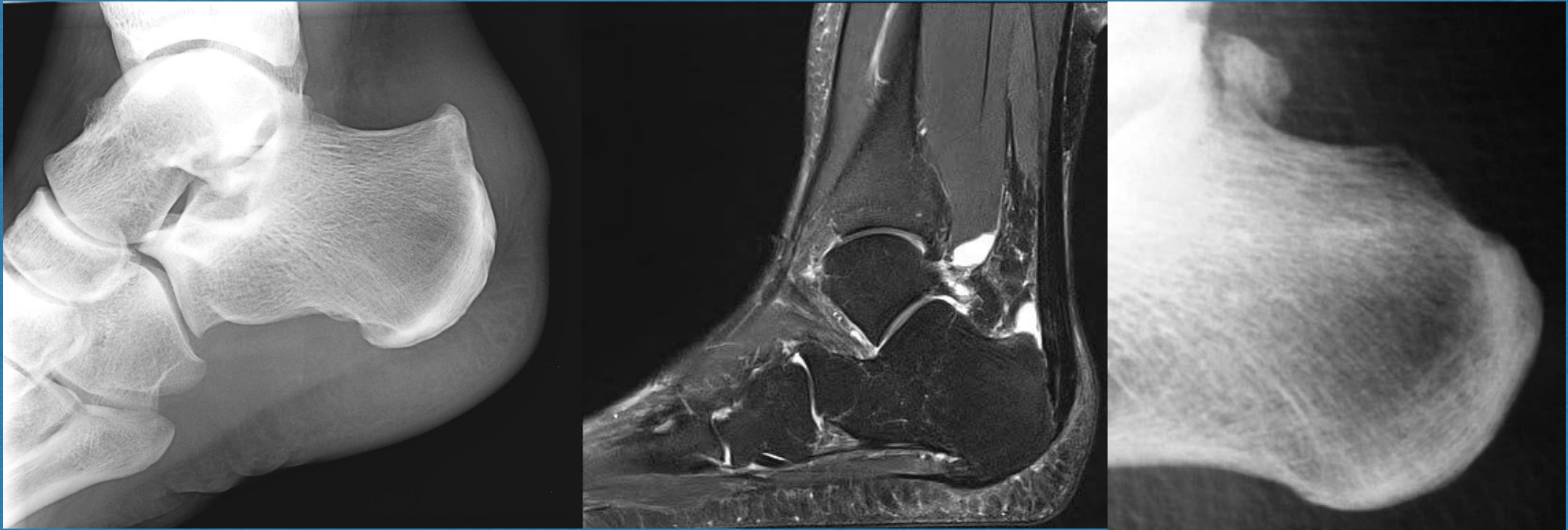

HAGLUND- SEVER

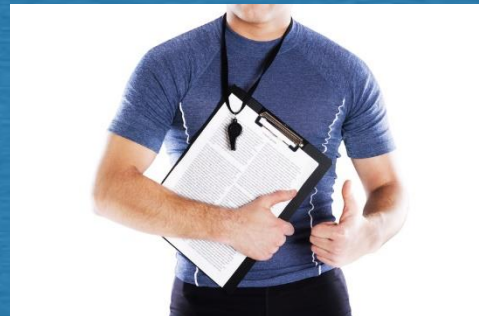
POWRÓT DO SPORTU JEŻELI JEST DOBRA KONTROLA BÓLU

HAGLUND- SEVER

PREWENCJA

- REDUKCJA CZYNNIKÓW RYZYKA
- EDUKACJA

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

